

Số: /TSKN-KTTS
V/v hướng dẫn thực hiện Biện pháp bảo tồn
và quản lý nghề lưới vây, nghề câu vàng để
bảo vệ cá voi và các loài động vật có vú ở
vùng biển Việt Nam

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Môi trường các tỉnh, thành phố ven biển

Thời gian qua, công tác bảo vệ nguồn lợi thủy sản, bảo tồn các loài thủy sản nguy cấp, quý, hiếm trong đó bao gồm các loài động vật có vú ở biển (*thú biển*) tại Việt Nam đã đạt được một số kết quả tích cực, góp phần vào nỗ lực chung về bảo tồn đa dạng sinh học biển, đáp ứng các yêu cầu hợp tác song phương, đa phương và hội nhập quốc tế. Tuy nhiên, trước các yêu cầu ngày càng cao của quốc tế, đặc biệt là các quy định yêu cầu tương đương trong Đạo luật Bảo vệ thú biển của Hoa Kỳ (MMPA), công tác này còn bộc lộ nhiều tồn tại, hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu tương đương. Kết quả đánh giá của Hoa Kỳ công bố ngày 01/9/2025 cho thấy, Việt Nam nằm trong nhóm 34 nước được công nhận tương đương một phần, theo đó, 12 nhóm sản phẩm thủy sản có nguồn gốc từ khai thác không được công nhận tương đương (*trong đó có nghề lưới vây và nghề câu vàng*), đồng nghĩa với việc từ ngày 01/01/2026 một số sản phẩm thủy sản có nguồn gốc từ khai thác bị từ chối công nhận này sẽ không được nhập khẩu vào Hoa Kỳ.

Để khắc phục những tồn tại, hạn chế, tạo cơ sở vững chắc cho việc bổ sung hồ sơ, đáp ứng các yêu cầu tương đương góp phần bảo tồn bền vững các loài thú biển, đặc biệt Biện pháp quản lý nghề lưới vây, nghề câu vàng để không gây ảnh hưởng, tổn hại đến thú biển và các loài động vật có vú trên các vùng biển, Cục Thủy sản và Kiểm ngư đề nghị Sở Nông nghiệp và Môi trường các tỉnh, thành phố ven biển chỉ đạo đơn vị chuyên môn thực hiện một số nhiệm vụ sau:

1. Tổ chức tuyên truyền, tập huấn, hướng dẫn cho tổ chức, cá nhân có nghề lưới vây và nghề câu vàng nắm một số nội dung cụ thể sau:

- Không được thả lưới vây vào đàn cá ngừ hoặc các đàn cá khác nếu phát hiện có cá voi hoặc động vật có vú ở biển đang xuất hiện gần khu vực thả lưới.

- Tuyệt đối không được săn bắt, giết, nuôi nhốt, tàng trữ, xẻ thịt, buôn bán trái phép, chuyển tải, vận chuyển hoặc đưa lên tàu cá bất kỳ cá thể cá voi hoặc động vật có vú ở biển (*dù còn sống hay đã chết, toàn phần hay một phần*). Trong trường hợp cá voi bị mắc hoặc vướng vào lưới thuyền trưởng phải thực hiện:

(i) Tạm ngừng ngay việc thu lưới hoặc kéo lưới, thực hiện mọi biện pháp kỹ thuật để giải cứu và thả cá voi hoặc động vật có vú an toàn;

(ii) Không được tiếp tục thả hoặc thu lưới cho đến khi cá voi hoặc động vật có vú ở biển đã được thả ra hoàn toàn và không còn nguy cơ bị mắc lại ngư cụ.

(iii) Trong quá trình tạm ngừng hoạt động, thuyền trưởng phải đảm bảo an toàn cho thuyền viên và người làm việc trên tàu cá.

- Tổ chức ghi chép đầy đủ vào nhật ký khai thác thủy sản, báo cáo khai thác thủy sản khi bắt gặp cá voi hoặc động vật có vú ở biển bị mắc trong khi đang đánh bắt hoặc di chuyển trên biển, nội dung cụ thể như:

(i) Ngày, giờ, toạ độ vị trí trên biển xảy ra sự việc bắt gặp cá voi hoặc động vật có vú ở biển.

(ii) Số lượng, đặc điểm, loài thú biển (nếu biết);

(iii) Biện pháp đã thực hiện để thả an toàn cá voi hoặc động vật có vú ở biển khi bắt gặp trong quá trình hoạt động khai thác thủy sản trên biển.

(iv) Báo cáo cụ thể tình trạng trạng của cá voi hoặc động vật có vú ở biển sau khi được thả (còn sống, bị thương hoặc chết).

- Khi tàu cá cập cảng, thuyền trưởng phải báo cáo ngay cho cơ quan quản lý nhà nước về thủy sản hoặc cơ quan thực thi pháp luật biết để được hướng dẫn xử lý và tổng hợp báo cáo theo quy định Luật Thủy sản và các quy định của của quốc tế liên quan đến Đạo luật Bảo vệ thú biển của Hoa Kỳ (MMPA).

- Tuân thủ và phối hợp với các cơ quan quản lý thủy sản, lực lượng kiểm ngư, Ban quản lý cảng cá, các giám sát viên được giao nhiệm vụ thực hiện liên quan đến liên quan đến Đạo luật Bảo vệ thú biển của Hoa Kỳ (MMPA) để kiểm tra, xác minh khi có yêu cầu.

2. Tổ chức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng; trên tờ rơi, áp phích (poster) về các biện pháp bảo tồn và biện pháp đánh bắt đối với nghề lưới vây, nghề câu vàng để không gây ảnh hưởng, tổn hại đến các loài cá voi và các loài động vật có vú ở biển.

3. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc ghi chép nhật ký khai thác thủy sản, báo cáo khai thác thủy sản khi tàu cá khai thác trên biển, cập cảng bốc dỡ nguyên liệu thủy sản khai thác. Đặc biệt tổ chức cho chủ tàu cá, thuyền trưởng ký cam kết tham gia bảo tồn, bảo vệ, không khai thác và làm tổn hại đến cá voi và các loài động vật có vú ở biển.

Cục Thủy sản và Kiểm ngư đề nghị Sở Nông nghiệp và Môi trường các tỉnh, thành phố ven biển khẩn trương chỉ đạo thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Phùng Đức Tiến (để b/c);
- Cục trưởng (để b/c);
- Chi cục có quản lý nhà nước về thủy sản các tỉnh, thành phố ven biển (để t/h);
- Lưu: VT, KTTS (NVM).

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Lê Trần Nguyên Hùng